FORS
MONTENEGRO
Fondacija za razvoj sjevera
Crne Gore

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2014. GODINU

SADRŽAJ:

1. Uvodna riječ 3

2. Informacije o organizaciji 4

3. Realizacija projekata 5

4. Razvoj novih projekata 16

5. Ostvarena saradnja.....17

6. Odnosi sa javnošću, komunikacije i predstavljanje rada Fondacije.....18

7. Organizacija rada i upravljanje 20

8. Društveno odgovorne aktivnosti 21

9. Pravci razvoja u 2015. godini.....22

1.
UVODNA RIJEČ

Poštovani,

Pred Vama je Godišnji izvještaj o radu Fondacije za razvoj sjevera Crne Gore – FORS Montenegro za 2014. godinu koji je pripremljen u cilju informisanja stanovništva, partnera i saradnika o našem radu, ostvarenim rezultatima i pravcima razvoja.

U skladu sa misijom organizacije i vizijom razvoja, i tokom prethodne godine smo se trudili da doprinesemo poboljšanju kvaliteta života ljudi u sjevernim opštinama Crne Gore kroz realizaciju projekata usmjerenih ka društveno-ekonomskom razvoju, zaštiti životne sredine i razvoju civilnog društva.

Tokom 2014, FORS Montenegro je radio na realizaciji osam projekata, u okviru kojih je ostvarena i ojačana saradnja sa lokalnim upravama iz sjevernih opština, nadležnim ministarstvima, donatorima, partnerima, medijima i saradnicima. Osmišljeno je i napisano više novih projekata, a nadamo se da će naredne godine neki od njih biti odobreni i realizovani.

Realizacija projekata je doprinijela izgradnji kapaciteta i razvoju, kako organizacije kao cjeline, tako i pojedinaca koji je čine, ali i organizacija i institucija sa kojima smo sarađivali. FORS Montenegro teži da se razvija kao organizacija koja konstantno uči, što je protekle godine ostvareno kroz rad na projektima, saradnju sa partnerima i učešće u velikom broju seminara, konferencija, okruglih stolova i predavanja.

Protekle godine je u FORS-u radilo 11 zaposlenih, pod vođstvom organa upravljanja, Izvršnog direktora i Upravnog odbora. Kao primarne oblasti rada za 2015. identifikovani su zaštita životne sredine, poljoprivreda, turizam, zaštita od prirodnih nepogoda, evropske integracije, razvoj civilnog društva, edukacija mladih i realizacija društveno korisnih projekata. U okviru ovih oblasti, a i drugih koje se pokažu kao relevantne i prioritetne, nastojaćemo da doprinesemo poboljšanju životnog standarda kroz različite projekte usmjerene ka unapređenju kapaciteta institucija, organizacija i udruženja koje pružaju usluge građanima, edukaciji i jačanju prekogranične i regionalne saradnje.

Srdačno,

FORS Montenegro tim

2. INFORMACIJE O ORGANIZACIJI

FORS Montenegro je regionalna razvojna organizacija osnovana 2006. godine sa sjedištem u Nikšiću. Polje djelovanja FORS Montenegra uključuje 15 opština u sjevernom i centralnom regionu Crne Gore: Andrijevicu, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Danilovgrad, Žabljak, Kolašin, Mojkovac, Nikšić, Petnjicu, Plav, Plužine, Pljevlja, Rožaje i Šavnik. Tokom proteklih devet godina u ovim opštinama realizovan je veliki broj razvojnih projekata u različitim oblastima uključujući poljoprivredu, turizam, zaštitu životne sredine, zaštitu i spasavanje, vaninstitucionalno obrazovanje, zdravstvo, razvoj civilnog društva, evropske integracije itd. Kroz realizaciju ovih projekata ostvarena je veoma dobra i uspješna saradnja sa lokalnim upravama, ministarstvima, nevladinim organizacijama, medijima, školama, vrtićima, privatnim kompanijama, pojedincima itd.

U FORS Montenegru je tokom 2014. radilo 11 zaposlenih koji su i najveća vrijednost organizacije i koji svojom stručnošću i iskustvom doprinose uspješnom radu Fondacije i njenom stalnom razvoju. Pored stalno zaposlenih, u skladu sa potrebama angažovani su i eksterni stručni konsultanti čiji rad i ekspertiza su doprinijeli uspješnijoj realizaciji projekata.

Vizija

FORS Montenegro je pouzdan partner i lider u podsticanju održivog razvoja sjevera Crne Gore.

Misija

FORS Montenegro je organizacija koja aktivno sarađuje sa lokalnim institucijama i građanima, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kako bi zajednički realizovali projekte čiji je cilj ubrzanje održivog razvoja koji doprinosi privlačenju investicija, motivisanju razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća, promovisanju konkurentskih prednosti sjevera Crne Gore i povećanju učešća građana u projektima koji rezultiraju poboljšanjem životnog standarda i usmjereni su ka promovisanju zaštite životne sredine.

Ciljevi Fondacije su: podsticanje ekonomskog razvoja, razvoj civilnog društva i zaštita životne sredine.

FORS Montenegro je u svom radu sarađivao i dalje sarađuje sa brojnim donatorima, kao što su: Evropska unija, USAID, UNESCO, Fondacija Caritas Luxemburg, SNV, Milieukontakt International, Ambasada SAD-a u Crnoj Gori, FAO, Lux Development, Vlada Crne Gore kao i drugi domaći i inostrani donatori.

3. REALIZACIJA PROJEKATA

Tokom 2014, FORS Montenegro je radio na realizaciji 8 projekata:

- CLEAN – Edukacija iz oblasti životne sredine;
- PARHS – Preventivne akcije u sektoru reproduktivnog zdravlja;
- Prekogranična zaštita i spasavanje od poplava;
- Hajde da razgovaramo o EU – 1;
- Hajde da razgovaramo o EU – 2;
- Inicijativa za zelenu ekonomiju;
- Unapređenje turističke i saobraćajne signalizacije;
- Prekogranična zaštita od požara.

IZVORI FINANSIRANJA ZA 2014. GODINU

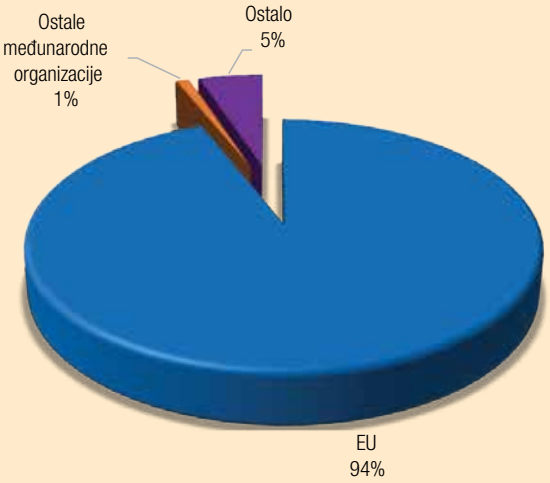

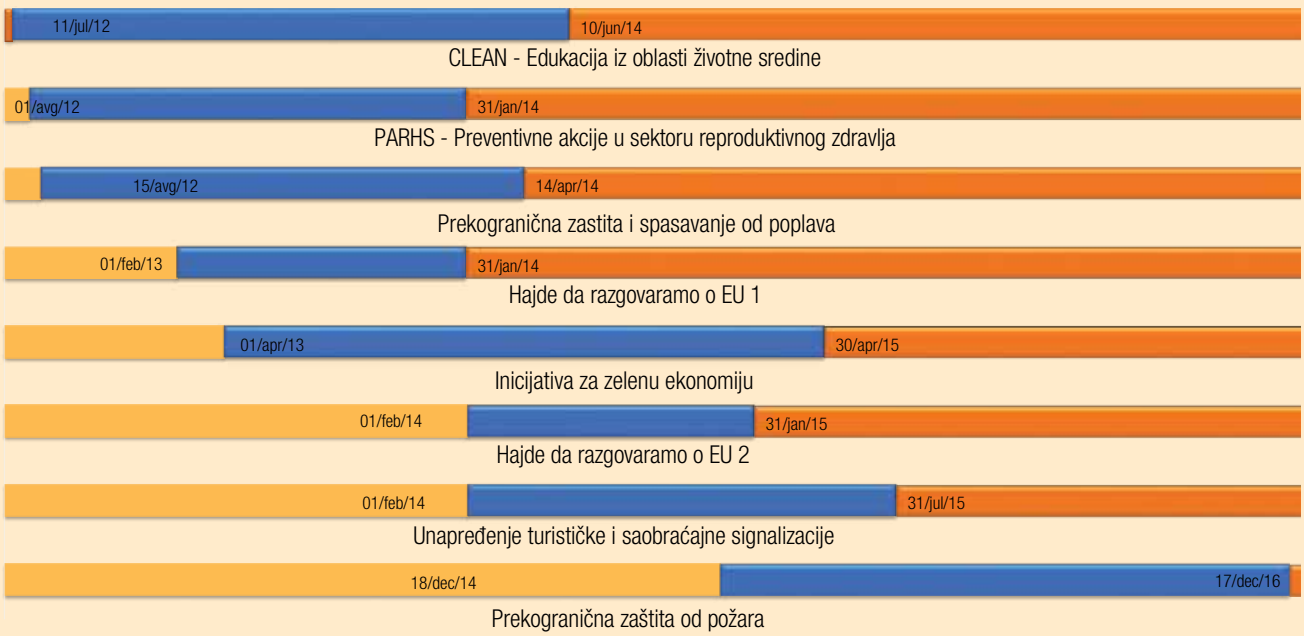

3.1 CLEAN – EDUKACIJA IZ OBLASTI ŽIVOTNE SREDINE

Tokom 2014. realizovan je dio prekograničnog projekta *CLEAN – Edukacija iz oblasti životne sredine* koji je imao za cilj unapređenje stanja životne sredine u ciljnim opštinama – Berane, Nikšić i Pljevlja u Crnoj Gori i Nova Varoš i Prijepolje u Srbiji. Projekat je finansirala Evropska unija u okviru Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora, a realizovali FORS Montenegro – Fondacija za razvoj sjevera Crne Gore i Opština Nikšić, u saradnji sa partnerima na projektu – lokalnim upravama i javnim komunalnim preduzećima iz opština Berane i Pljevlja u Crnoj Gori i Prijepolje i Nova Varoš u Republici Srbiji. Prekogranična saradnja između institucija koje se bave zaštitom životne sredine i upravljanjem otpadom koja je uspostavljena kroz projekat je dovela do razmjene iskustava i najboljih praksi vezanih za održivo upravljanje otpadom i uvođenje sistema odvojenog odlaganja otpada i reciklaže i ocijenjena je kao veoma značajna, budući da se obje zemlje suočavaju sa sličnim problemima i izazovima u rješavanju ovog važnog pitanja.

Glavne projektne aktivnosti uključivale su nabavku opreme i kontejnera za javna komunalna preduzeća uključena u projekat, kampanju informisanja stanovništva o važnosti odgovornog ponašanja prema životnoj sredini i smanjenju količine otpada, edukaciju zaposlenih u javnim komunalnim preduzećima i opštinskim službama koje se bave pitanjima zaštite životne sredine i upravljanja otpadom iz opština Berane, Nikšić i Pljevlja, koja se sastojala od dva prekogranična treninga na temu održivog upravljanja otpadom i reciklaže, kao i studijske posjete Centru za upravljanje otpadom CERO Gajke u Ptuju, u Sloveniji, prilikom koje su učesnici imali mogućnost da se upoznaju sa najboljim praksama u upravljanju otpadom koje se primjenjuju u Evropskoj uniji i izradu akcionih planova koji sadrže osnovne informacije o stanju životne sredine u ciljnim opštinama i aktivnosti koje su realizovane tokom trajanja projekta, a čiji je cilj da doprinesu unapređenju zaštite životne sredine.

Ukupna vrijednost opreme koja je nabavljena u cilju unapređenja upravljanja otpadom za javna komunalna preduzeća iz opština Berane, Nikšić i Pljevlja, a koja je isporučena 2014. iznosi 105,229.75 eura. U pitanju su kontejneri za selektivno odlaganje otpada (133 kontejnera), 3 prese za baliranje selektivno sakupljenog

CLEAN - EDUKACIJA IZ OBLASTI ŽIVOTNE SREDINE

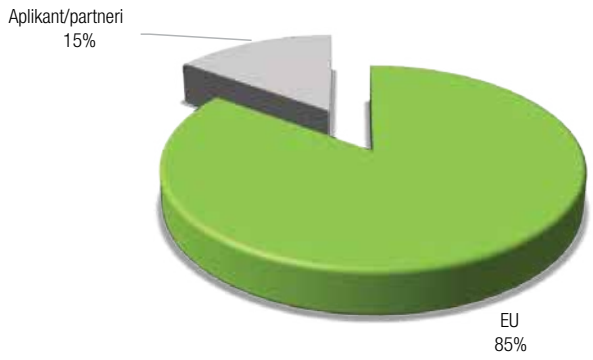

otpada, 2 drobilice za drvo, 1 usisivač za javne površine i 125 betonskih kanti za otpad.

Edukacija stanovništva po pitanju zaštite životne sredine je i u 2014. uključivala predavanja u lokalnim zajednicama i osnovnim školama, medijsku kampanju, bilborde i podjelu promotivnog materijala (majice, platneni cegeri, sveske i olovke) koji je nosio poruku *Čuvajući planetu, sačuvaćemo dom*.

Projektom je posebno obilježen 22. april, Dan planete Zemlje, u saradnji sa OŠ „Radoje Čizmović" iz Nikšića, OŠ „Radomir Mitrović" iz Berana i OŠ „Ristan Pavlović" iz Pljevalja. Tom prilikom je u pomenutim školama organizovana izložba likovnih radova na temu zaštite životne sredine, koje su pripremili učenici uzrasta od 1. do 4. razreda. Djeca su uz pomoć svojih nastavnika kroz kreativnost i maštu pokazala različite načine rješavanja problema zagađenja životne sredine. Posebno su bile zanimljive poruke koje su djeca ostavljala na crtežima i na taj način uputila apel o potrebi i važnosti očuvanja životne sredine. Ovom prilikom smo zajedno sa najmlađima dijelili i eko cegere napravljene u okviru projekta u cilju promovisanja smanjenja upotrebe plastičnih kesa.

Ukupna vrijednost projekta za Crnu Goru je 225,675.00 eura, od čega je Evropska unija finansirala 85%.

3.2 PARHS – PREVENTIVNE AKCIJE U SEKTORU REPRODUKTIVNOG ZDRAVLJA

U januaru 2014. završena je realizacija projekta *PARHS – Preventivne akcije u sektoru reproduktivnog zdravlja*, finansiranog od strane Evropske unije u okviru Programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora. Projekat su od avgusta 2012. realizovali Dom zdravlja Nikšić i Dom zdravlja Raška, u partnerstvu sa FORS Montenegrom kao glavnim implementacionim partnerom, Ministarstvom zdravlja Crne Gore, Domom zdravlja Berane, Domom zdravlja Pljevlja, Domom zdravlja Novi Pazar i Regionalnom razvojnom agencijom SEDA iz Novog Pazara. Cilj projekta je unapređenje reproduktivnog zdravlja žena u ciljnim opštinama, a glavne projektne aktivnosti obuhvatale su organizovanje preventivnih pregleda, kampanju informisanja žena o značaju redovnih pregleda u preventivi, pravovremenom otkrivanju karcinoma i njegovom uspješnijem liječenju, nabavku opreme za domove zdravlja uključene u projekat i organizovanje obuka za ljekare i ostalo medicinsko osoblje. U okviru projekta je nabavljena oprema za domove zdravlja uključene u projekat, čija je vrijednost za crnogorsku stranu 102,804.68 eura. Nabavljena medicinska oprema koja je u januaru 2014. isporučena domovima zdravlja u Beranama, Nikšiću i Pljevljima uključuje: ultrazvučni aparat, histeroskop, elektro-hirurški nož, mamografske filmove, aspirator, ultrazvučne sonde, mehaničke vage, aspiracione kanile i ostalu medicinsku opremu. Nakon isporučivanja opreme, organizovana je obuka za medicinske radnike za rukovanje savremenim aparatima. Jedna od važnijih projektnih aktivnosti bila je intezivna kampanja informisanja žena o važnosti preventivnih pregleda u sprečavanju karcinoma dojke i karcinoma grlića materice koja je realizovana tokom

čitavog trajanja projekta i to kroz predavanja ljekara, TV i radio emisije, TV spot, novinske i internet tekstove, publikacije, postere, bilborde, promotivni materijal i promotivne događaje. Kroz projekat je organizovano ukupno 6719 preventivnih pregleda, a organizovano je i više stručnih treninga za ljekare i ostalo medicinsko osoblje.

Poslednja sedmica januara 2014. posebno je obilježena kao Nedelja borbe protiv raka grlića materice koncertom muzike, folklora i recitacije. Koncert je održan 24. januara u sali KUD „Zahumlje", a organizovan je u saradnji sa Domom zdravlja Nikšić, KUD „Zahumlje" i Školom za osnovno i srednje muzičko obrazovanje „Dara Čokorilo" Nikšić. Cilj koncerta je bio ukazivanje na važnost preventive u borbi protiv karcinoma. Nakon završenog programa, pripadnicama ljepšeg pola su podijeljeni promotivni kišobrani, majice, kalendari i informativne brošure.

Vrijednost projekta PARHS je iznosila 230,800 eura, od čega je Evropska unija finansirala 85%, a Ministarstvo zdravlja 15%.

PARHS - PREVENTIVNE AKCIJE U SEKTORU REPRODUKTIVNOG ZDRAVLJA

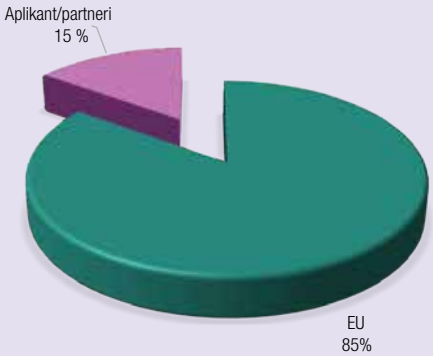

3.3 PREKOGRANIČNA ZAŠTITA I SPASAVANJE OD POPLAVA

Tokom 2014. nastavljena je realizacija projekta *„Prekogranična zaštita i spasavanje od poplava“*, koji je finansirala Evropska unija, a realizovali FORS Montenegro, Direktorat za vanredne situacije MUP-a Crne Gore i Sektor za vanredne situacije MUP-a Republike Srbije, u saradnji sa opštinskim službama zaštite i spasavanja iz Berana, Nikšića i Pljevalja. Najznačajnije aktivnosti koje su realizovane do 14. aprila 2014. kada je projekat završen, jesu nabavka opreme za Direktorat za vanredne situacije, prekogranični trening i vježba za spasioce iz obje zemlje, kampanja informisanja stanovništva o rizicima i posljedicama koje prouzrokuju poplave i usaglašavanje i usvajanje standardnih operativnih procedura za pružanje pomoći u slučajevima prirodnih nepogoda između Crne Gore i Republike Srbije.

Kao nastavak aktivnosti usmjerenih ka izgradnji kapaciteta službi i organizacija koje se bave zaštitom i spasavanjem započetih u 2013. godini, u Prijepolju je od 27. do 30. marta 2014. održana četvorodnevna obuka spasilaca za spasavanje na brzim vodama i u uslovima poplava, kojoj je prisustvovalo 40 spasilaca iz Crne Gore i Srbije (pripadnici Gorske službe spasavanja Srbije, Crvenog krsta, kajakaških i rafterskih klubova, NVO-a itd) i koja je doprinijela boljoj pripremljenosti i jačanju kapaciteta za zaštitu i spasavanje u slučaju poplava. Obuku su izvodili iskusni i kvalifikovani instruktori Udruženja spasilaca na vodi

Srbije. Nakon obuke, 31. marta je održana i prekogranična pokazna vježba spasavanja u uslovima poplava i na brzim vodama. U vježbi su učestvovali pripadnici jedinica koji su angažovani na zaštiti i spasavanju u slučajevima poplava, koji su uz asistenciju pripadnika Direktorata/Sektora za vanredne situacije dvije države i rukovođenje sertifikovanih instruktora Udruženja spasilaca na vodi Srbije, izveli akciju spasavanja ugroženih lica iz Lima, u kojoj su demonstrirali različite tehnike spasavanja na brzim vodama ili poplavama ugroženim područjima.

Oprema koju je kroz ovaj projekat dobio Direktorat za vanredne situacije MUP-a Crne Gore vrijedna je 92,763.12 eura i u velikoj će mjeri doprinijeti jačanju kapaciteta ove institucije za borbu protiv prirodne nepogode koja je, nažalost, sve češća u čitavom regionu. Nabavljena oprema uključuje 3 aluminijumska čamca, 2 rafterska čamca, nosila, suva odijela, uniforme, čizme, cipele, komplete spasilačke opreme i ostalu opremu za spasavanje. Zvanična prezentacija opreme je organizovana 2. jula u Podgorici, tokom koje su se prisutnima obratili Veselin Šturanović, izvršni direktor FORS Montenegra, Goran Posrkača, načelnik Vatrogasno spasilačke jedinice Prijepolje, Sektor za vanredne situacije MUP-a Republike Srbije, Ivana Petričević, generalni direktor za koordinaciju programa pomoći EU u Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore, Alberto Kamarata, šef Sektora za politiku, evropske integracije i privredu u Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori i Mirsad Mulić, generalni direktor Direktorata za vanredne situacije MUP-a Crne Gore.

Veliki broj ostalih projektnih aktivnosti je imao za cilj podizanje nivoa svijesti stanovništva u prekograničnoj zoni o prevenciji i borbi sa prirodnim nepogodama, sa posebnim akcentom na zaštitu od poplava, pri čemu je naročita pažnja posvećena učenicima osnovnih škola. Sa tim ciljem vršena je edukacija učenika, kroz posebno osmišljena predavanja, kojima je obuhvaćeno blizu 2000 učenika iz ciljnih opština Berane, Nikšić i Pljevlja, koji su na ovaj način imali priliku da dobiju više informacija o prirodnim nepogodama uopšte, rizicima i uzrocima nastanka poplava, potencijalnim opasnostima koje donose, kao i o uputstvima za reagovanje prije, tokom i nakon poplava. Predavanja su tokom 2013. održala stručna lica iz Direktorata za vanredne situacije MUP-a Crne Gore i opštinskih službi zaštite i spasavanja, a bila su prilagođena uzrastu i interesovanjima ciljne grupe. Pored navedenih tema, predstavljen je sistem zaštite i spasavanja u Crnoj Gori, kao i rad institucija i jedinica koje se bave zaštitom i spasavanjem, a naglašeni su važni brojevi telefona koji se koriste u slučajevima vanrednih situacija ili opasnosti. Učenici su takođe dobili letke sa osnovnim informacijama o prirodnim nepogodama, izazivanju poplava i savjetima za slučajeve poplava.

Literarno takmičenje „Da li je čovjek nemoćan pred prirodom?" je takođe organizovano sa istim ciljem, da nastavi sa podizanjem svijesti ove veoma važne ciljne grupe. Učenici VII i VIII razreda šesnaest osnovnih škola iz ciljnih opština u Crnoj Gori i Srbiji su učestvovali na takmičenju. Nakon takmičenja na opštinskom nivou, u finalnoj konkurenciji prekograničnog takmičenja učestvovala su 24 literarna rada. U konkurenciji literarnih radova učenika VIII razreda prvu nagradu je osvojila učenica Rijalda Hurić, OŠ „Sveti Sava" iz Prijepolja, drugo mjesto pripalo je učeniku Batu Deriću, OŠ „Vladimir Perić Valter" iz Prijepolja, a treće mjesto je osvojila Aleksandra Kojadinović, učenica OŠ „Branko Radičević" iz Priboja. U konkurenciji VII razreda prvu nagradu je osvojila Kristina Šarančić, učenica OŠ „Salko Aljković" iz Pljevalja, drugo mjesto pripalo je Neveni Malešević iz Prijepolja, OŠ „Dušan Tomašević Ćirko", a treće mjesto Maši Tepavčević, učenici OŠ „Luka Simonović" iz Nikšića.

Pobjednici su dobili nagrade - enciklopedije na prigodnim ceremonijama koje su organizovane 13. februara 2014. Nagrade su uručili pripadnici Direktorata za vanredne situacije MUP-a Crne Gore i Sektora za vanredne situacije MUP-a Srbije.

I u 2014. je u cilju informisanja stanovništva o rizicima od poplava organizovano nekoliko TV i radio emisija, nastavljeno sa štampanjem i distribucijom brošura, letaka i biltena i ostalog promotivnog materijala.

Ukupna vrijednost projekta za Crnu Goru je iznosila 206,375.18 eura, od čega je Evropska unija finansirala 175,418.90 eura, Ministarstvo unutrašnjih poslova 21,896.28 eura, a projekat je takođe podržan i kroz Konkurs za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću, putem kojeg je obezbijeđeno 9,060 eura.

PREKOGRANIČNA ZAŠTITA I SPASAVANJE OD POPLAVA

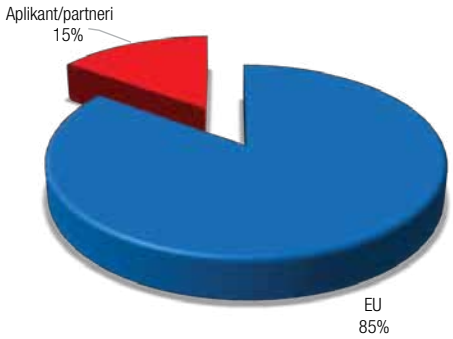

3.4 HAJDE DA RAZGOVARAMO O EU 1 I 2

Krajem januara 2014. završena je i realizacija dvanaestomjesečnog projekta *Hajde da razgovaramo o EU-1*, finansiranog od strane Evropske unije. Projekat je, kroz posebno osmišljene aktivnosti doprinio upoznavanju stanovništva iz sjevernog regiona Crne Gore sa vrijednostima Evropske unije i razumijevanju njenih politika, procesa evropskih integracija, kao i koristi i izazova koje sam proces postavlja pred stanovnike zemalja koje su na putu da postanu punopravne članice Evropske unije.

Projekat se realizovao u opštinama: Berane, Andrijevica, Plav, Rožaje, Bijelo Polje, Žabljak, Šavnik, Plužine i Pljevlja. Vijednost projekta je 62,454.79 eura, od čega je Evropska unija finansirala 49,800 eura, a projekat je podržan i od strane Komisije za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću u iznosu od 7,700 eura.

U Beranama je 29. januara, u sali Opštine Berane održana ceremonija zatvaranja projekta i pres konferencija na kojoj su predstavljeni postignuti rezultati i aktivnosti koje je FORS Montenegro sa saradnicima realizovao u prethodnoj godini. Takođe, najavljen je i novi projekat *Hajde da razgovaramo o EU-2*, čije su se aktivnosti tokom 2014. nadovezale na već sprovedene u ciljnim opštinama i na taj način ostvarili još bolje rezultate vezane za informisanje i podizanje nivoa svijesti stanovništva sjevernog regiona o Evropskoj uniji i procesu evropskih integracija. I ovaj projekat je finansiran iz komunikacionog budžeta Delegacije EU u Crnoj Gori, a pored FORS Montenegra kao realizatora projekta, saradnici u projektu su Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore i opštine Berane, Andrijevica, Plav, Rožaje, Bijelo Polje, Žabljak, Šavnik, Plužine i Pljevlja. Na ceremoniji u Beranama dodijeljene su i nagrade pobjednicima literarnog takmičenja organizovanog u okviru projekta na temu „Šta za mene znači EU". Na pres konferenciji su govorili predsjednik Opštine Berane Vuka Golubović, šef Sektora za politiku, evropske integracije i privredu Alberto Kamarata i izvršni direktor FORS Montenegra Veselin Šturanović.

Glavne aktivnosti projekta *Hajde da razgovaramo o EU-2* su u 2014. godini uključivale proslavu EU mjeseca u maju u svim ciljnim opštinama, javne prezentacije o EU i procesu integracija, promociju Instrumenta za pretpristupnu pomoć - IPA i projekata podržanih kroz ovaj mehanizam, radionice u osnovnim i srednjim školama, likovno takmičenje za učenike osnovnih škola,

literarni konkurs za učenike srednjih škola i distribuciju promotivnog materijala i publikacija.

Tokom projekta je organizovano više posjeta svakoj od ciljnih opština, u saradnji sa predstavnicima Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori i Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore tokom kojih su održani brojni sastanci i prezentacije kojima su prisustvovali predstavnici lokalnih uprava, nevladinog sektora, obrazovnih institucija, malih i srednjih preduzeća, mladi i ostali građani. Posjete su bila odlična prilika za sve njih da se na neposredan način upoznaju sa procesom evropskih integracija i informišu o konkretnim obavezama i koristima koje očekuju Crnu

Goru u tom procesu, kao i onda kada postane punopravna članica EU.

Projekat *Hajde da razgovaramo o EU-2* je takođe kao jednu od glavnih ciljnih grupa uključivao mlade koji će kao budući građani Evropske unije imati najviše koristi od budućeg članstva. Za njih su organizovane brojne aktivnosti kao što su obuka vršnjačkih edukatora za teme Evropska unija i proces evropskih integracija, radionice, predavanja, podjela promotivnog materijala, likovno i literarno takmičenje.

Vijednost projekta je 63,285.76 eura, od čega je Evropska unija finansirala 49,990 eura, a projekat je podržan i od strane Komisije za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću u iznosu od 6,500 eura.

HAJDE DA RAZGOVARAMO O EU 1

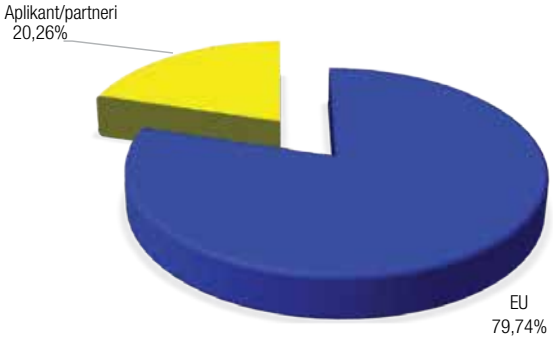

HAJDE DA RAZGOVARAMO O EU 2

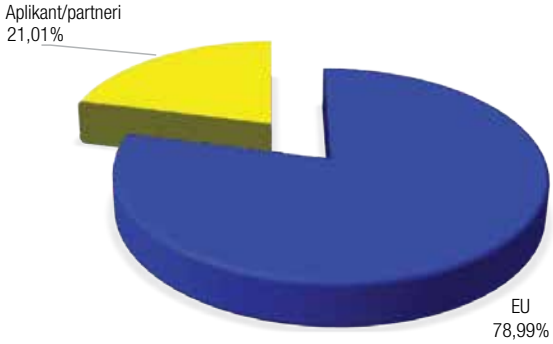

Brošura o Instrumentu za pretpristupnu podršku – IPA i uspješnim projektima realizovanim u proteklom periodu

Kroz Instrument za pretpristupnu podršku – IPA Crnoj Gori su na raspolaganju značajna sredstva za realizaciju projekata koji doprinose unapređenju kvaliteta života građana i bolje i kvalitetnije sprovođenje reformi na putu ka Evropskoj uniji. U cilju informisanja što većeg broja potencijalnih korisnika ovih sredstava sa relevantnim informacijama o raspoloživim sredstvima i mogućnostima apliciranja, u okviru projekta je pripremljena brošura sa mnoštvom korisnih informacija. Brošura bliže predstavlja IPA II i sektorski pristup za realizaciju podrške, a donosi i informacije o programima Unije koji su na raspolaganju Crnoj Gori. Takođe, u brošuri su predstavljeni i neki od uspješnih projekata koji su u ciljnim opštinama realizovani u okviru IPA I. Brošuru možete pogledati na veb-sajtu FORS Montenegra na adresi: http://www.forsmontenegro.org/images/pdf_files/IPA_brosura.pdf

Posjete tima Delegacije EU u Crnoj Gori

Alberto Kamarata, šef Sektora za politiku, evropske integracije i privredu u Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori, je u okviru projekta sa svojim timom posjetio svaku ciljnu opštinu i tom prilikom održao niz sastanaka sa predstavnicima lokalnih uprava, nevladinog sektora, privatnog sektora, učenicima, predstavnicima obrazovnih institucija i dr.

Tokom ovih posjeta, građani sjevernih opština imali su priliku da se bolje upoznaju sa procesom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, korišćenju IPA sredstava u različitim oblastima kao i o Erasmus+ programu za studente. Ove posjete bile su i odlična prilika za Delegaciju EU da se bolje upozna sa izazovima sa kojima se suočavaju opštine na sjeveru, uključujući potrebu za boljim korišćenjem poljoprivrednog potencijala ove regije, zaštitu životne sredine, održivo upravljanje otpadom, prostorno planiranje itd. Predstavnici Delegacije su se upoznali i sa posebnim izazovom sjevernih opština koji se ogleda u raseljavanju stanovništva iz ovih krajeva.

3.5 INICIJATIVA ZA ZELENU EKONOMIJU

Tokom 2014, brojnim aktivnostima nastavljena je realizacija projekta ***Inicijativa za zelenu ekonomiju*** koji ima za cilj izgradnju kapaciteta organizacija civilnog društva iz sjevernog regiona za veće učešće u izradi i primjeni javnih politika koje su vezane za zaštitu životne sredine i promovisanje koncepta zelene ekonomije.

Za organizacije civilnog društva iz sjevernog regiona Crne Gore, organizovan je dvodnevni trening na temu ***Praćenje javnih politika.*** Trening je održan u Kolašinu, 3. i 4. aprila i okupio je 25 učesnika. Cilj ove obuke je bio unapređenje znanja i vještina učesnika vezanih za praćenje i evaluaciju javnih politika i upoznavanje sa načinima upotrebe različitih metoda i tehnika iz ove oblasti. Obuku je izvršio trener Dragan Golubović, koji je predstavio teme kao što su: koncept i razgraničenje pojmova monitoringa i evaluacije, ulogu organizacija civilnog društva u monitoringu i evaluaciji, vrste monitoringa i strateški okivr za monitoring. Takođe je govoreno i o prikupljanju i analizi informacija i značaju umrežavanja organizacija u monitoringu i javnom zastupanju.

Trening na temu ***Praćenje javnih politika*** je četvrti trening organizovan u cilju jačanja kapaciteta organizacija civilnog društva iz sjevernog dijela Crne Gore – u prethodnom periodu su u okviru istog projekta organizovani treninzi na teme ***Upravljanje projektnim ciklusom, Javno zastupanje i lobiranje i Učešće u donošenju odluka.***

Za učenike srednjih škola iz sjevernog regiona Crne Gore organizovan je trodnevni trening na temu ***Učešće mladih u donošenju odluka***. Treningu je prisustvovalo 26 učenika 2. i 3. razreda srednje škole i 4 profesora. Cilj ove obuke je edukacija mladih i njihovo osnaživanje da uzmu učešće u donošenje odluka i da se više uključe

u aktivnosti u zajednicama. Učenici su imali priliku da nauče više o efikasnom učestvovanju u životu društva, donošenju odluka, formulisanju javnih politika i poboljšanju zastupljenosti mladih u ovim procesima. U cilju jačanja kapaciteta mladih za uključivanje u odluke vezane za zaštitu životne sredine, učenici su u okviru drugog dijela treninga imali priliku da čuju korisne informacije o zelenoj ekonomiji, zaštiti životne sredine, klimatskim promjenama, ali i da nauče mehanizme vršnjačke edukacije kako bi mogli da prenesu naučeno svojim vršnjacima.

Predavači na treningu su bili Dragan Golubović, doktor pravnih nauka, Mile Glavičanin, ekolog i predstavnik NVO Natura i Mirjana Jolić, pedagog.Teme koje su obrađivane tokom treninga su: civilno društvo, javne politike, omladinske politike, organizacije za mlade, organizacije za brigu o mladima, subjekti učešća u javnim politikama, javne politike od značaja za mlade u Crnoj Gori, organizovanje javne kampanje za izradu lokalne politike o mladima, načini doprinosa mladih zaštiti životne sredine, klimatske promjene, zelena ekonomija i vršnjačka edukacija.

U Kolašinu je od 26. do 28. novembra 2014. održana konferencija na temu *Razvoj zelene ekonomije*, sa ciljem podsticanja razvoja ekološki održive ekonomije u regionu. Konferenciju su otvorili Daliborka Pejović, državni sekretar u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, Slađan Maslać iz Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, Đuro Milošević, potpredsjednik Opštine Kolašin i Veselin Šturanović, direktor FORS Montenegro. U radu konferencije učestvovalo je skoro 70 predstavnika civilnog sektora iz Crne Gore i zemalja regiona, međunarodnih organizacija, ministarstava i drugih državnih organa, lokalnih uprava, privrednika i medija, a obrađene su sljedeće teme: *Zelena ekonomija – pravci razvoja*, *Iskustva Evropske unije i zemalja regiona sa zelenom ekonomijom*, *Biznis i zelena ekonomija*, *Uticaj klimatskih promjena na zeleni razvoj*, *Zeleni projekti i inicijative civilnog društva* i *Uloga medija u promovisanju koncepta zelene ekonomije*.

Povod za organizovanje konferencije jeste prepoznata potreba za povećanjem aktivnosti kod svih segmenata društva usmjerenih ka usvajanju pristupa zelene ekonomije kao strategije za budućnost koja dovodi do socijalne jednakosti i smanjenja ekoloških katastrofa.

U okviru projekta su organizovana i tri okrugla stola kojima su prisustvovali predstavnici državnih institucija, lokalnih uprava i civilnog sektora, u cilju unapređivanja njihove saradnje u oblasti zaštite životne sredine i zelene ekonomije.

Aktivnosti na podizanju nivoa svijesti o zaštiti životne sredine i zelenoj ekonomiju su tokom 2014. uključivale brojne TV i radio emisije, predavanja za učenike srednjih škola, podjelu brošura i TV i radio priloge.

Ukupna vrijednost projekta je 158,673 eura, od čega Evropska unija finansira 142,758.10 eura, a realizacija projekta je podržana i od strane Programa Ujedinjenih nacija za razvoj - UNDP u okviru programa malih grantova „Promocija vrijednosti zaštićenih područja i uticaja klimatskih promjena na život ljudi" i Ministarstva održivog razvoja i turizma Crne Gore u okviru Javnog poziva za podnošenje zahtjeva za dobijanje podrške za organizovanje tematskih skupova i manifestacija u periodu oktobar – decembar u funkciji razvoja turizma u 2014. godini. Na ovaj način je obezbijeđeno neophodno finansijsko učešće za realizaciju projekta.

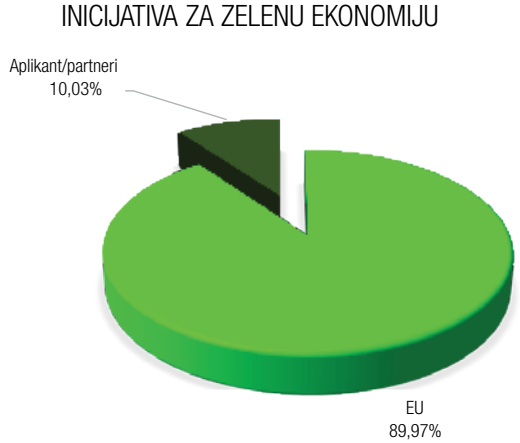

3.6 UNAPREĐENJE TURISTIČKE I SAOBRAĆAJNE SIGNALIZACIJE

Početkom februara 2014. započeta je realizacija projekta *Unapređenje turističke i saobraćajne signalizacije*, prekograničnog projekta koji finansira Evropska unija u okviru Programa prekogranične saradnje BiH – Crna Gora i koji svojim aktivnostima obuhvata opštine Nikšić i Pljevlja u Crnoj Gori i Grad Trebinje u BiH. Kroz ovaj projekat, čija vrijednost za crnogorsku stranu iznosi 162,256.08 eura, doprinijeće se poboljšanju postojećeg stanja, kako saobraćajne, tako i turističke signalizacije postavljanjem turističkih i saobraćajnih znakova u obje zemlje, a takođe će se zajedničkom kampanjom promovisati i turistička ponuda ciljnih opština. U projekat su, pored FORS Montenegra, uključeni i Opština Nikšić, Turistička organizacija Nikšić, Grad Trebinje i Turistička organizacija Trebinje.

Tokom 2014. u opštini Nikšić su u okviru projekta postavljena 602 saobraćajna znaka, od čega su 44 znakovi i table, a ostatak oznake na kolovozu.

Krajem godine je objavljen i tender za nabavku i postavljanje ostatka signalizacije planirane za nabavku: 253 saobraćajna znaka, 93 informativna turistička znaka i 244 ulična turistička znaka koji će biti postavljeni u opštinama Nikšić i Pljevlja tokom 2015.

U cilju turističke promocije Nikšića, Pljevalja i Trebinja, FORS Montenegro je u saradnji sa turističkim organizacijama iz ovih opština pripremio promotivnu brošuru koja sadrži pregled prirodnih, kulturno-istorijskih i drugih znamenitosti. U cilju privlačenja turista i posjetilaca i promovisanja ciljnih opština, urađene su i distribuirane promotivne majice, koje ćemo raditi i u narednom periodu, kao prepoznatljiv suvenir ovih gradova. Zajedno sa partnerima iz Trebinja, Gradom Trebinje i Turističkom organizacijom Trebinje započeto je snimanje TV i radio spota koji će takođe promovisati turističku ponudu ovog regiona, a koji će biti emitovan na proljeće 2015. U istom cilju urađen je i dizajn turističkih bilborda koji predstavljaju neke od znamenitosti gradova uključenih u projekat i sadrže poruku **Posjeti, istraži, doživi…**a koji će takođe biti postavljeni na proljeće 2015, neposredno prije turističke sezone. Pored ovih bilborda, urađen je i dizajn za bilborde koji će imati za cilj da učesnike u saobraćaju podsjećaju na odgovorno ponašanje i tako doprinesu bezbjednosti svih građana.

UNAPREĐENJE TURISTIČKE I SAOBRAĆAJNE SIGNALIZACIJE

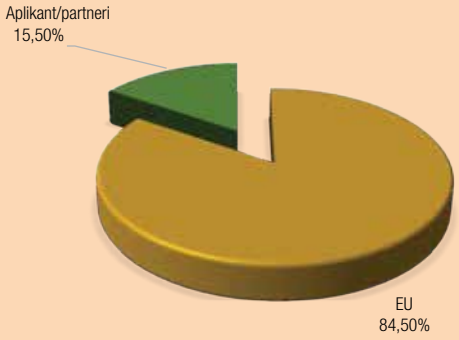

Vrijednost projekta za crnogorsku stranu je 162,256.08 eura, od čega Evropska unija finansira 84.5% projektnih troškova, ili 137,106.39 eura, a ostatak je doprinos Opštine Nikšić.

3.7 PREKOGRANIČNA ZAŠTITA OD POŽARA

FORS Montenegro je, u saradnji sa Direktoratom za vanredne situacije MUP-a Crne Gore, 18. decembra započeo realizaciju novog projekta *Prekogranična zaštita od požara*, koji finansira Evropska unija u okviru Programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora. Projekat će se u Crnoj Gori realizovati u opštinama Nikšić, Plužine, Šavnik, Žabljak i Pljevlja, dok su uključene opštine u BiH Mostar, Jablanica, Konjic, Ravno, Stolac, Čajniče, Gacko, Bileća, Trebinje i Foča, a aktivnosti će realizovati Ministarstvo sigurnosti BiH i Institut za zaštitu od požara i eksplozija iz Sarajeva. Projekat ima za cilj unapređenje kapaciteta institucija i službi koje se bave zaštitom i spasavanjem za odbranu od požara i smanjenje rizika od katastrofa, a prouzrokovan je sve većim brojem požara u obje zemlje, naročito tokom ljetnje sezone.

Glavne projektne aktivnosti uključuju nabavku vrijedne opreme za borbu protiv požara, treninge i obuke za spasioce i ostale važne učesnike u sistemu zaštite i spasavanja, prekogranične pokazne vježbe, kampanju informisanja stanovništva o opasnostima koje prijete od požara, izradu zajedničkog prekograničnog plana zaštite od požara itd.

Projekat traje 24 mjeseca i njegova vrijednost za Crnu Goru je 229,159.29 eura, od čega Evropska unija finansira 84,99% projektnih troškova ili 194,762.48 eura.

PREKOGRANIČNA ZAŠTITA OD POŽARA

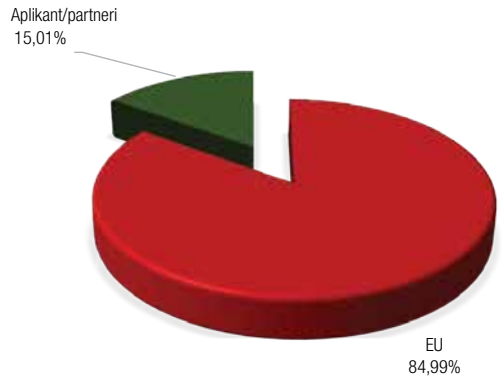

4. RAZVOJ NOVIH PROJEKATA

U skladu sa ciljevima i misijom organizacije, vizijom razvoja i potrebama identifikovanim u opštinama u kojima djeluje FORS Montenegro, u 2014. pripremljeno je nekoliko novih projekata koji su predati domaćim i stranim donatorima.

Zbog porasta broja prirodnih nepogoda koje pogađaju Crnu Goru, region i čitav svijet, i sve većih posljedica koje prouzrokuju, nastavljena je saradnja sa Direktoratom za vanredne situacije MUP-a Crne Gore i opštinskim službama zaštite i spasavanja i pripremljena su nekolika nova projekta koja tretiraju pitanje smanjenja rizika od katastrofa (DRR – Disaster Risk Reduction). Pripremljena je kompletna aplikacija za Poziv prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora, budući da je odobren koncept projekta koji je predat 2013, koja je pozitivno ocijenjena i krajem 2014. odobrena. Ostala dva projekta iz ove oblasti su predata u okviru Poziva prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo i UNESCO Programa participacije 2014-2015.

Zajedno sa Opštinom Nikšić, Opštinom Plužine, Opštinom Šavnik, Zavodom za zapošljavanje Crne Gore, Zajednicom opština Crne Gore i Centrom za socijalni rad opština Nikšić, Šavnik i Plužine, razvijen je i Evropskoj uniji predat nacrt projekta koji se tiče unapređenja zapošljivosti i socijalne zaštite neformalno angažovanih radnika i ranjivih grupa.

U cilju osnaživanja žena i mladih iz sjevernog regiona i razvoja njihovih preduzetničkih vještina, predat je projekat Ambasadi SAD-a, u okviru Programa malih grantova 2014. U okviru istog programa predat je i projekat koji je imao za cilj unapređenje položaja osoba sa invaliditetom i podizanja nivoa svijesti o njihovom položaju.

U okviru godišnjeg Konkursa za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću kandidovana su tri projekta, od kojih je jedan, pod nazivom „Mi mislimo zdravo jer mi smo sportisti“ samostalan projekat i vezan je za promovisanje zdravih stilova života i sporta kao i

nabavku opreme za vježbanje na otvorenom i dva EU projekta za koja je potraživano neophodno učešće – „Unapređenje turističke i saobraćajne signalizacije“ i „Hajde da razgovaramo o EU-2“. Na Konkursu je odobren projekat „Hajde da razgovaramo o EU-2“, u iznosu od 6,500 eura od potraživanih 13,295.76 eura.

Tokom 2014, Ambasadi Norveške u Beogradu su predata tri EU projekta u cilju potraživanja neophodnog učešća – projekti „Inicijativa za zelenu ekonomiju“, „Unapređenje turističke i saobraćajne signalizacije“ i „Hajde da razgovaramo o EU-2“.

Na konkurs koji je objavila mreža ENV.net predat je projekat „Zelena omladina za zeleniju Evropu“, čiji cilj je unapređenje znanja učenika osnovnih škola i stanovništva u opštini Nikšić vezanog za zaštitu životne sredine.

U okviru konkursa za odabir „zelenih ideja“ koji je raspisao Fond za aktivno građanstvo – fAKT sa ciljem podsticanja razvoja inovativnih biznis ideja zasnovanim na principima održivog razvoja, FORS Montenegro je predao projekat **Fast Fruit**. Kao jedna od tri najbolje ocijenjene ideje, ova inicijativa je predstavljena na regionalnom forumu „Filantropija za zelene ideje na Zapadnom Balkanu”, organizovanom u julu 2014. Na ovom Forumu, inicijativa je prepoznata kao najbolja iz Crne Gore.

5. OSTVARENA SARADNJA

U 2014. godini je uspostavljena i nastavljena saradnja sa mnogobrojnim partnerima i saradnicima iz Crne Gore i regiona, na pripremi i realizaciji projekata i inicijativa koje imaju za cilj unapređenje određenih oblasti u kojima radimo i u krajnjem unapređenje kvaliteta života u lokalnim zajednicama. U tom cilju je nastavljena veoma dobra saradnja sa predstavnicima lokalnih uprava u opštinama koje FORS pokriva svojim poljem djelovanja, Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Ministarstvom unutrašnjih poslova – Direktoratom za vanredne situacije, Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstvom rada i socijalnog staranja, domovima zdravlja i bolnicama, javnim komunalnim preduzećima, turističkim organizacijama, službama zaštite i spasavanja, iz Nikšića, Šavnika, Plužina, Žabljaka, Pljevalja i Berana, osnovnim i srednjim školama i vrtićima, medijima, kao i velikim brojem organizacija civilnog društva iz sjevernog regiona.

U protekloj godini je došlo i do ostvarivanja ili unapređenja saradnje sa mnogobrojnim partnerima i saradnicima iz susjednih zemalja kroz razvoj i realizaciju zajedničkih projekata. U tom pogledu, najviše je sarađivano sa MUP-om Republike Srbije – Sektorom za vanredne situacije, Ministarstvom sigurnosti BiH i Institutom za zaštitu od požara i eksplozija iz Sarajeva, domovima zdravlja iz Raške i Novog Pazara, javnim komunalnim preduzećima iz Prijepolja i Nove Varoši, Gradom Trebinje, Turističkom organizacijom Trebinje, Centrom za okolišno održivi razvoj iz Sarajeva itd.

Veoma bitan podsticaj za naš dalji rad jesu stvoreni uslovi i želja za nastavkom saradnje sa gotovo svim partnerima i saradnicima, što u velikoj mjeri obezbjeđuje dodatu vrijednost inicijativama koje realizujemo, kroz razmjenu znanja, iskustava i dobrih praksi.

Nastavljena je i uspješna saradnja sa donatorima – Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori, Programom Ujedinjenih nacija za razvoj – UNDP Crna Gora, Komisijom za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću Vlade Crne Gore i Ministarstvom održivog razvoja i turizma Crne Gore.

6. ODNOSI SA JAVNOŠĆU I KOMUNIKACIJE

U 2014. informisanje stanovništva o aktivnostima Fondacije je inkorporirano u sve važnije faze realizacije projekata i inicijativa. Komunikacione aktivnosti su uključivale sljedeće mehanizme:

- Pres konferencije;
- TV i radio emisije;
- Veb-sajt;
- Društvene mreže;
- Štampane medije i veb-portale;
- Publikacije (brošure, letke, biltene itd);
- Učešće na promotivnim događajima.

Tokom 2014. u okviru projekata koje smo realizovali organizovano je devet pres konferencija, od čega šest u Crnoj Gori i tri koje su organizovali partneri prekograničnih projekata, a u kojima smo učestvovali. Pres konferencije su organizovane ili u cilju predstavljanja novih projekata ili predstavljanja ostvarenih rezultata.

FORS Montenegro je u 2014. organizovao brojne TV i radio emisije koje su imale za cilj informisanje stanovništva o specifičnim temama, kao što su zaštita životne sredine, očuvanje zdravlja, rizici od prirodnih nepogoda, evropske integracije itd, kao i informisanje o aktivnostima i ostvarenim rezultatima Fondacije. Sve važnije projektne aktivnosti su predstavljene i na našem veb-sajtu www.forsmontenegro.org i Facebook stranici https://www.facebook.com/FORSMNE?ref=ts&fref=ts, kao i putem novinskih tekstova i tekstova na najčitanijim veb-portalima u Crnoj Gori i regionu.

Informisanje o temama od važnosti za građane u Crnoj Gori i specifične ciljne grupe je rađeno i kroz mnogobrojne publikacije koje su stanovništvu distribuirane na raznovrsnim događajima, seminarima, sajmovima i

predavanjima, a koje su dostupne i u elektronskoj verziji, na veb-sajtu FORS Montenegra i projektnih partnera. U 2014. urađene su i distribuirane sljedeće publikacije:

- Brošura o Instrumentu za pretpristupnu podršku – IPA i uspješnim IPA projektima;
- Brošura o vrijednostima Evropske unije;
- Brošura o turističkoj ponudi Nikšića, Pljevalja i Trebinja;
- Bilteni o zaštiti i spasavanju br. 3 i 4.

Ažurirane su i distribuirane i sljedeće publikacije koje su rađene tokom 2013:

- Brošura o Evropskoj uniji;
- Brošura za djecu o Evropskoj uniji;
- Letak o sistemu zaštite i spasavanja u Crnoj Gori;
- Brošura o rizicima od poplava;
- Letak za djecu o rizicima od poplava.

SAJAM PROJEKATA PREKOGRANIČNE I TRANSNACIONALNE SARADNJE U PODGORICI

FORS Montenegro je 19. septembra učestvovao na Sajmu projekata prekogranične i transnacionalne saradnje koji je održan u Podgorici, u tržnom centru Delta City, u organizaciji Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore. Sajam projekata je organizovan povodom obilježavanja Evropskog dana saradnje, a otvorili su ga državni sekretar za evropske integracije ambasador Aleksandar Andrija Pejović i šef Sektora za implementaciju projekata u Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori, Andre Lis. Ovom prilikom FORS Montenegro je predstavio sedam prekograničnih projekata koje smo realizovali u proteklom periodu, ili koji se trenutno realizuju: *Zajedno za prirodu*, *Budi spreman*, *Odvojeno odlaganje otpada u školama i zajednicama*, *CLEAN – Edukacija iz oblasti životne sredine*, *PARHS – Preventivne akcije u sektoru reproduktivnog zdravlja*, *Prekogranična zaštita i spasavanje od poplava* i *Unapređenje turističke i saobraćajne signalizacije*.

SAJAM LOKALNIH PROIZVODA U NIKŠIĆU

Projekti koje realizujemo su predstavljeni i na Sajmu lokalnih proizvoda u Nikšiću, koji je organizovan u Sportskom centru, 24. i 25. decembra 2014. Tom prilikom su predstavljene publikacije i promotivni materijal koji su rađeni u okviru više projekata.

7. ORGANIZACIJA RADA I UPRAVLJANJE

U okviru Fondacije FORS Montenegro postoje 2 sektora - Sektor za pisanje i implementaciju projekata i Sektor za finansije i administraciju.

U 2014. je u FORS Montenegru radilo 11 zaposlenih, pod vođstvom organa upravljanja, Upravnog odbora i Izvršnog direktora, i to:

- Veselin Šturanović, izvršni direktor;
- Marija Krković, menadžer za finansije i administraciju;
- Tamara Todorović, menadžer za implementaciju projekata;
- Marija Đikanović, viši programski službenik;
- Radule Bojović, viši programski službenik;
- Maja Garović, programski službenik;
- Darko Blagojević, programski službenik;
- Nataša Bajović, programski službenik;
- Marija Milićević, programski službenik;
- Igor Krivokapić, programski službenik;
- Irena Bojović, programski službenik.

Upravni odbor, koji je i najviši organ Fondacije je održavao redovne sjednice tokom kojih su razmatrani rad i rezultati Fondacije, kao i pravci razvoja. Tokom prethodne godine, Upravni odbor je radio u sljedećem sastavu:

- Dragana Varezić, predsjednik;
- Ljiljana Radović, član;
- Igor Noveljić, član.

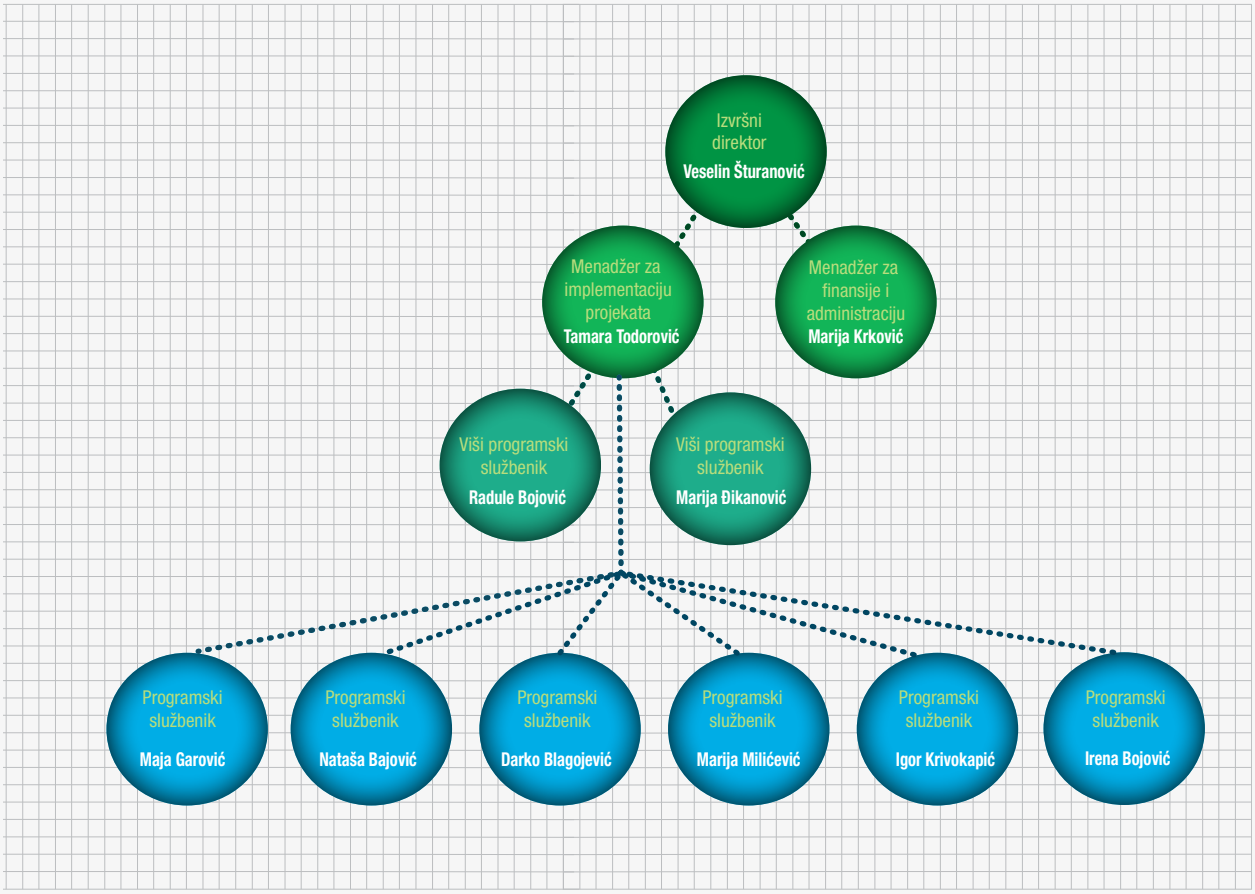

8. DRUŠTVENO ODGOVORNE AKTIVNOSTI

UREĐENJE I OPREMANJE PARKA I IGRALIŠTA ZA DJECU U NIKŠIĆU

FORS Montenegro je u 2014. u okviru kampanje „Budi odgovoran. Od tebe zavisi. Siva Ekonomija 0%" pokrenuo incijativu kandidovanja projekta *Uređenje i opremanje parka i igrališta za djecu u Nikšiću*, kao investicije od opšteg društvenog značaja koja ima za cilj da, na prvom mjestu velikom broju mališana iz grada pod Trebjesom, obezbijedi sigurno, zanimljivo i odgovarajuće mjesto za igru i slobodne aktivnosti. To smo uradili podstaknuti činjenicom da u Nikšiću ne postoji potpuno uređen park sa kompletnim dječjim mobilijarom koji bi velikom broju najmlađih i njihovim roditeljima mogao da pruži zabavu i ugodno provedeno vrijeme. Zbog toga smo odlučili da napravimo i predložimo projekat uređenja kompletnog parka za djecu, na lokaciji preko puta hotela „Onogošt" i Robne kuće „Nikšićanka", u blizini nedovršenog Doma revolucije gdje se trenutno nalazi nekoliko sprava za djecu i sprava za vježbanje i koje ne ispunjavaju potrebe velikog broja najmlađih iz našeg grada i velikog broja posjetilaca ove lokacije. Projektom koji predlažemo namjeravamo da zaokružimo čitavu sliku i napravimo park, zelenu oazu u srcu grada, a najmlađima i ostalim stanovnicima obezbijedimo mjesto za ugodno provedeno vrijeme.

Uređenje ove lokacije obuhvata:

– nabavku i postavljanje adekvatne tartanske podloge za mobilijar, u skladu sa svim standardima koji osiguravaju bezbjednost od eventualnih povreda, optimalne higijenske uslove, komfor za igru i vježbanje i zadovoljavaju estetske kriterijume;
– nabavku i postavljanje mobilijara za dječju igru – multifunkcijski kompleks, klackalice, ljuljaške, vrteške itd.

Projekat *Uređenje i opremanje parka i igrališta za djecu u Nikšiću* je ušao u uži izbor inicijativa za koji su građani mogli glasati ako prijave nepravilnost iz oblasti sive ekonomije. U toku glasanja, ideja je prepoznata kao jedna od 5 projekata koji su dobili najviše glasova i obezbijeđena su sredstva za njenu realizaciju.

Ovim projektom će Nikšić dobiti jedan zaista lijep zeleni kompleks u samom centru, na radost svih stanovnika, a pogotovo onih najmlađih. U vremenu kada oni sve više vremena provode u zatvorenim prostorima, zaokupljeni računarima, igricama, TV programom, internetom, društvenim mrežama, igraonicama, naša je dužnost i obaveza da im pomognemo i da ih privučemo da se vrate onoj zapostavljenoj, a najljepšoj i najzdravijoj vrsti igre i razonode – na otvorenom, u zelenilu i u direktnom kontaktu sa svojim vršnjacima. Pored ovoga, smatramo da tako doprinosimo poboljšanju cjelokupnog izgleda grada, obezbjeđivanju zdravije životne sredine i prostora za igru najmlađih i boravak ostale populacije u centru grada, ali i promovisanju i obezbjeđivanju uslova za zdravije stilove života, i da će od ove inicijative koristi imati šira društvena zajednica.

Nadamo se da se na ovome nećemo zaustaviti i da će mališani iz našeg grada dobiti još savremenih igrališta sa dosta mobilijara, a ostali sugrađani lijepo uređene prostore na otvorenom, jer oni to i zaslužuju.

9.

PRAVCI RAZVOJA U 2015.

U skladu sa ciljevima, misijom i vizijom Fondacije, kao prioritetni pravci razvoja za 2015. identifikovani su kontinuirani razvoj ljudskih resursa Fondacije, unapređivanje procedura za pripremu i realizaciju razvojnih projekata iz prioritetnih oblasti i realizacija društveno odgovornih aktivnosti.

U 2015. planirani su razvoj i realizacija projekata u sljedećim oblastima:

- zaštita životne sredine i klimatske promjene;
- jačanje kapaciteta za odbranu od prirodnih i drugih nepogoda;
- turizam;
- razvoj civilnog društva;
- socio-ekonomski razvoj;
- društveno odgovorno poslovanje;
- neformalno obrazovanje djece i odraslih;
- unapređivanje saradnje civilnog sektora i lokalnih i državnih vlasti i dobro upravljanje.

Pored gore navedenih prioritetnih oblasti, u skladu sa mogućnostima, planirane su aktivnosti i u sektorima zdravstva, kulture, evropskih integracija, demokratije, poljoprivrede i ruralnog razvoja, jačanje kapaciteta za upravljanje projektnim ciklusom na svim nivoima, prekograničnoj i regionalnoj saradnji itd.

BUDIMO SPREMNI!

Pobijedimo kancer
Clean
FORS
MONTENEGRO
Fondacija za razvoj sjevera
Crne Gore
inicijativa za
ZELENU
EKONOMIJU
da
razgovaramo
o
Hajde
EU
Prekogranična
zaštita od požara
Prekogranična zaštita i spašavanje od poplava
Unapređenje turističke i
saobraćajne signalizacije